

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE SUNULAN TÜRK TİCARET KANUNU TASARISININ BAZI HÜKÜMLERİ HAKKINDA GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

*Doç. Dr. Şükrü YILDIZ**

I. GENEL OLARAK

24 Şubat 2005 tarihinde kamuoyuna sunulan Türk Ticaret Kanunu Tasarısının ilk şekli hakkında, Adalet Bakanlığından gelen talep doğrultusunda gerekli görüş ve eleştiriler yapılmış ve Fakülte Dekanlığının 1569 sayılı üst yazısı ile 24.5.2005 tarihinde Bakanlığa sunulmuştur. Ayrıca Görüşlerimiz Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü tarafından 13-14 Mayıs 2005 tarihinde Ankara'da düzenlenen "Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, Konferans- Bildiriler- Tartışmalar" isimli toplantıda ve İstanbul Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından 27-28 Mayıs 2005 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Sempozyumunda" bildiri olarak sunulmuştur. Bildirilerde ve Adalet Bakanlığına gönderilen yazıda Tasarıya ilişkin eleştiri ve görüşler ana hatlarıyla belirtilmiştir.

Ancak üzülererek ifade edelim ki, Sayın Adalet Bakanı Cemil Çiçek'in Kanun Tasarısına ilişkin olarak 22.6.2005 tarih ve 1968 sayı ile Başbakanlığa sunduğu "... Komisyon tarafından hazırlanan Türk Ticaret Kanunu Tasarısı 01/03/2005 tarihinde bakanlıkların, yüksek mahkemelerin, üniversitelerin, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin görüşlerine sunulmuş; gelen görüş ve önerilerle yetinilmeyerek **ilgili kuruluş temsilcilerinin bir kez de komisyon huzurunda yüzyüze görüşlerini ifade etmeleri için 09 ila 11/06/2005 tarihleri arasında Ankara Hakimevinde toplantılar yapılarak, en üst seviyede katılım sağlanmıştır.**" şeklindeki yazıda ve Kasım 2005 tarihinde Türk Ticaret Kanunu Tasarısına İlişkin Önsözünde dile

* Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

getirdiği “Ayrıca uygulamada, tasarıların hazırlanması sürecinde beklide bir ilk olarak, görüş gönderen kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütünün temsilcileri teker teker davet edilerek toplantılar yapılmış; Tasarıya yönelik yazılı görüşleri Komisyon huzurunda müzakere edilerek, genel anlamda mutabakat sağlanmıştır” şeklindeki açıklaması en azından bizim açımızdan gerçeği yansıtmamaktadır. Diğer bir ifade ile Bakanlığa Tasarı hakkında görüşümüzü yazılı olarak bildirmemize, Tasarı hakkındaki bilimsel toplantılarda görüşlerimizi açıklama imkanı bulmamıza rağmen, bütün görüş bildirenlerin katılmasıyla yapıldığı iddia edilen 9-11.06.2005 tarihli toplantıya davet edilmediğimiz gibi katılmamızda söz konusu olmamıştır.

Bununla birlikte Komisyonun revizyona tabi tuttuğu Tasarıda eleştirilerimizden bazılarını dikkate alarak gerekli düzeltmeleri yaptığını da memnuniyetle belirtmeliyiz. Ancak Türk Ticaret Kanunu Tasarısı gibi iddialı bir Tasarıda bulunmaması gereken fahiş hataların henüz giderilemediğini ve yapılan eleştiriler göz ardı edilerek bu hataların gözden kaçırıldığını da ifade edelim..

Hem Tasarıya ilişkin sunuş yazısında (sh. III) hem de Genel Gerekçede (sh.363) varılmak istenen hedeflerden birisi olarak sayılan “AB müktesebatına uyumun sağlanması ve müktesebatın tasarıya işlenmesi” hususunda gerekli dikkat ve özen gösterilmemiş, bu konuda yapılan çalışmalardan yararlanılmamış ve bazı konularda AB Yönergelerinden farklı olan düzenlemeler ön görülmüştür. Diğer yandan Tasarının bazı hükümlerinin birbiri ile çelişir hükümleri hala varlığını sürdürmektedir. Ayrıca Tasarının madde gerekçeleri doyurucu ve açıklayıcı olmadığı gibi pek çok cümle yanlışını da ihiva etmektedir.

Bu çalışmada çok önemli gördüğümüz hususları madde bazında özel olarak ve ayrıca Tasarının ilk şekline ilişkin olarak yayınladığımız tebliğlerde dile getirdiğimiz eleştirileri, Komisyon tarafından dikkate alınanları da belirterek sunacağız.

II. ÖZEL OLARAK

1. Anonim şirketin esas sözleşme değişikliğinde aranılan toplantı ve karar nisabı Tasarının 421. maddesinde yeni ve farklı bir düzenleme olarak yer almıştı¹.

¹ V - Esas sözleşme değişikliklerinde toplantı ve karar nisapları

MADDE 421 - (1) Kanunda ve esas sözleşmede aksine hüküm bulunmadığı takdirde esas sözleşmeyi değiştiren kararlar, genel kurulda mevcut olan oyların çoğunluğu ile alınır. Bu nisabı düşüren veya nisbî çoğunluğu öngören sözleşme hükümleri geçersizdir.

(2) Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları sermayenin tümünü oluşturan payların sahiplerinin oybirliğiyle alınır.

Tasarının bu maddesinde yapılan eleştiriler de² dikkate alınarak, ilk şeklienden önemli ölçüde ayrılan değişiklikler yapılmıştır³. Ancak belirtmek gerekir ki, 421. maddede yapılan düzetme maddenin önceki metninde olan uyumsuzluğu ve çelişkiyi gidermiş olsa dahi, özellikle Avrupa Birliğinin Anonim Şirketlerde Kuruluş ve Sermayenin Korunmasına İlişkin 13 Aralık 1978 tarih ve 77/91/EEC Sayılı İkinci Konsey Yönergesi hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır. Zira 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun nisapları düzenleyen 388. maddesi esas sermaye artırımında ve azaltımında ilk toplantıda sermayenin en az %50 sinin bu sağlanamazsa ikinci toplantıda sermayenin en az 1/3 nün hazır bulunması kaydıyla bulunanların çoğunluğu

- a) Bilanço zararlarının kapatılması için yüküm ve ikincil yüküm koyan kararlar.
b) Şirketin merkezinin yurtdışına taşınmasına ilişkin kararlar.
(3) Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları sermayenin en az yüzde yetmişbeşini oluşturan payların sahiplerinin olumlu oylarıyla alınır.
a) Şirketin işletme konusunun tamamen değiştirilmesi.
b) İmtiyazlı pay oluşturulması.
c) Nama yazılı payların devrinin sınırlandırılması.
(4) Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları sermayenin en az yüzde ellisini oluşturan payların sahiplerinin olumlu oylarıyla verilebilir.
a) Esas sözleşmenin her türlü değişikliğine ilişkin kararlar.
b) Nevi değiştirme, birleşme ve bölünmeye ilişkin kararlar
(5) Yukarıdaki fıkralarda öngörülen nisaplara ilk toplantıda ulaşamadığı takdirde izleyen toplantılarda da aynı nisap aranır.
(6) Pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketlerde, aşağıdaki konularda karar alınabilmesi için yapılacak genel kurul toplantılarında, esas sözleşmelerinde aksine hüküm yoksa 418 inci maddedeki toplantı nisabı uygulanır.
a) Sermayenin artırılması ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesine ilişkin esas sözleşme değişiklikleri.
b) Nevi değiştirme, birleşme ve bölünmeye ilişkin kararlar.
(7) İşletme konusunun tamamen değiştirilmesi veya imtiyazlı pay oluşturulmasına ilişkin genel kurul kararına olumsuz oy vermiş nama yazılı pay sahipleri, bu kararın Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanmasından itibaren altı ay boyunca payların devredilebilirliği hakkındaki kısıtlamalarla bağlı değildirler.
- 2 MOROĞLU Erdoğan, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına İlişkin Değerlendirmeler, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, Konferans, Bildiriler-Tartışmalar, 13-14 Mayıs 2005 Ankara, sh.77; YILDIZ Şükrü, Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Anonim ve Limited Şirketlere İlişkin Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, Konferans, Bildiriler-Tartışmalar, 13-14 Mayıs 2005 Ankara, sh. 87-90; MOROĞLU Erdoğan, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, Değerlendirme ve Öneriler, İstanbul 2005, sh.124-125; PULAŞLI Hasan, Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Değerlendirilmesi ve Eleştirilen Hükümler, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.2 S.1 2005, sh.435-437.
- 3 **V - Esas sözleşme değişikliklerinde toplantı ve karar nisapları**
Madde 421 - (1) Kanunda veya esas sözleşmede aksine hüküm bulunmadığı takdirde, esas sözleşmeyi değiştiren kararlar, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda öngörülen toplantı nisabı elde edilemediği takdirde, en geç bir ay içinde ikinci bir toplantı yapılabilir. İkinci toplantı için, toplantı nisabı şirket sermayesinin en az üçte birinin toplantıda temsil edilmesidir. Bu fıkrada öngörülen nisapları düşüren veya nispi çoğunluğu öngören esas sözleşme hükümleri geçersizdir.

olarak belirlenmişti. Bu hüküm AB ikinci Konsey önergesinin 40. maddesine aykırı bulunmaktadır. Zira 40. maddeye göre "1. Üye ülkenin yasaları, madde 29(4), (5), 30, 31, 35 ve 38 'de sözü edilen kararların en azından taahhüt edilen sermayenin veya menkul kıymetlere ilişkin oyların üçte ikisinden az olmamak üzere bir çoğunlukla alınmasını sağlayacaktır. 2. Bununla birlikte üye ülkenin yasaları, 1. paragrafta belirtilen oyların salt çoğunluğunun, sermayenin en az yarısını bulduğunda yeterli olduğunu belirleyebilir"⁴

Yönergenin 40. madde hükmünde de görüldüğü gibi sermayenin artırılması ile azaltılmasına ait genel kurullardaki kararların şirketin taahhüt edilmiş sermayesinin 2/3 sini temsil eden oy çokluğu ile alınabileceği belirtilmekte ve üye devletler sermayenin yarısını temsil eden oy çokluğunu kabul edebilmektedir.

Oysa yürürlükteki Türk Ticaret Kanununun madde 388 fıkra 3 hükmü Yönerge hükümlerinden düşük olduğu gibi⁵, Tasarının sonradan revizyona tutulan 421 fıkra 1 hükmü de Yönerge hükümlerinden düşük olduğu için AB Müktesebatı ile uyum sağlanmamış olmaktadır.

2 Numaralı Yönerge hükümleriyle uyumun sağlanması için 421 maddenin ilk şeklindeki 1. fıkra hükmünü tamamen kaldırıp 4. fıkrayı ise "Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları en az esas sermayenin mutlak çoğunluğunu oluşturan payların sahiplerinin olumlu oylarıyla verilebilir"⁶

(2) Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları, sermayenin tümünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin oybirliğiyle alınır.

a) Bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük koyan kararlar.
b) Şirketin merkezinin yurtdışına taşınmasına ilişkin kararlar.

(3) Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları, sermayenin en az yüzde yetmişbeşini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır.

a) Şirketin işletme konusunun tamamen değiştirilmesi.

b) İmtiyazlı pay oluşturulması.

c) Nama yazılı payların devrinin sınırlandırılması.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralarda öngörülen nisaplara ilk toplantıda ulaşılmadığı takdirde izleyen toplantılarda da aynı nisap aranır.

(5) Pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketlerde, aşağıdaki konularda karar alınabilmesi için, yapılacak genel kurul toplantılarında, esas sözleşmelerinde aksine hüküm yoksa, 418 inci maddedeki toplantı nisabı uygulanır.

a) Sermayenin artırılması ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesine ilişkin esas sözleşme değişiklikleri.

b) Birleşmeye, bölünmeye ve tür değiştirmeye ilişkin kararlar.

(6) İşletme konusunun tamamen değiştirilmesi veya imtiyazlı pay oluşturulmasına ilişkin genel kurul kararına olumsuz oy vermiş nama yazılı pay sahipleri, bu kararın Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayınlanmasından itibaren altı ay boyunca payların devredilebilirliği hakkındaki kısıtlamalarla bağlı değildirler.

⁴ YILDIZ Şükrü, Avrupa Birliğinin Şirketler Hukukuna İlişkin Yayınlanmış Konsey Yönergeleri, Erzurum 2000, sh.38.

⁵ Bu husus DPT tarafından oluşturulan Türkiye-AT Mevzuat Uyumu Sürekli Özel İhtisas Komisyonu Raporlarında da dile getirilmiş bulunmaktaydı. DPT Türkiye-AT Mevzuat Uyumu Sürekli Özel İhtisas Komisyonu Raporları, Şirketler Hukuku, Rekabet Hukuku, Kamu İhaleleri, Devlet Yardımları, Fikri ve Sınai Haklar, C.1 Kasım 1995 Ankara, sh.36.

⁶ YILDIZ, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, Konferans, Bildiriler-Tartışmalar, 90.

şeklinde olabileceği gibi "Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları sermayenin en az yüzde ellisini aşan payların sahiplerinin olumlu oylarıyla verilebilir" biçiminde de olabilir. Bu değişiklik yapılmadığı sürece AB Müktesebatına uyum hedefiyle yola çıkan Komisyon bizzat uyumsuzluğu Tasarı olarak Meclise sunmuş olacaktır. Zira 421 son şeklinde 1. fıkra hükmü; yürürlükteki 388 f. 3 hükmüne benzer biçimde ve;

"Madde 421 - (1) Kanunda veya esas sözleşmede aksine hüküm bulunmadığı takdirde, esas sözleşmeyi değiştiren kararlar, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda öngörülen toplantı nisabı elde edilemediği takdirde, en geç bir ay içinde ikinci bir toplantı yapılabilir. İkinci toplantı için, toplantı nisabı şirket sermayesinin en az üçte birinin toplantıda temsil edilmesidir. Bu fıkroda öngörülen nisabları düşüren veya nispî çoğunluğu öngören esas sözleşme hükümleri geçersizdir"

şeklinde düzenlenerek sermaye artırımı ve azaltımı da dahil esas sözleşme değişikliğinde, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile, ilk toplantıda anılan nisaba ulaşılmazsa, şirket sermayesinin en az üçte birinin toplantıda temsil edildiği ikinci toplantıda karar alınacağını öngörmektedir. Bu düzenleme ise AB'nin 2 Nolu Yönerge hükümlerine aykırı bulunmaktadır.

Diğer yandan bir anonim şirketin esas sözleşmesini değiştirmek suretiyle kayıtlı ya da şartlı sermaye artırımını gerçekleştirmesinde aranılacak nisabın da İsviçre ve Alman hukukunda olduğu gibi açık bir düzenleme ile sermayenin en az yüzde yetmişbeşinin arandığı konular içinde sayılması uygun olur. Böyle bir düzenlemenin yapılması ortaya çıkacak uyumsuzluk ve haksızlığın giderilmesinde önemli katkı sağlayacaktır.

2. Tasarının anonim ortaklıkta yeni pay alma (rüçhan) hakkına ilişkin 461. madde hükmü⁷ ile anonim ortaklıkta imtiyazlı payları düzenleyen 478

⁷ 3. Yeni pay alma (rüçhan) hakkı

MADDE 461. - (1) Her paysahibi, yeni çıkarılan payları, şirket sermayesindeki paylarının sermayeye oranına göre, alma hakkını haizdir.

(2) Genel kurulun sermaye artırımına ilişkin kararı ile, paysahibinin rüçhan hakkı, ancak haklı sebeplerin varlığında ve esas sermayenin yüzde altmışının olumlu oylarıyla sınırlandırılabilir ve kaldırılabilir. Özellikle, işletmelerin, işletme kısımlarının, iştiraklerin devralınması ve işçilerin şirkete katılmaları haklı sebep kabul olunur. Rüçhan hakkının sınırlandırılması ve kaldırılması ile, hiç kimse haklı görülmeyecek şekilde, yararlandırılmaz veya kayba uğratılamaz. Nisaba ilişkin şart dışında bu hüküm kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kurulu kararına da uygulanır.

(3) Yönetim kurulu yeni pay alma hakkının kullanılabilmesi için bu konuda yapacağı ilânlarda en az onbeş gün süre verir.

(4) Rüçhan hakkı devredilebilir.

(5) Şirket, rüçhan hakkı tanıdığı paysahiplerinin, bu haklarını kullanmalarını, nama yazılı payların devredilmelerinin esas sözleşmeyle sınırlandırılmış olduğunu ileri sürerek engelleyemez.

maddesi hükümleri⁸ arasında uyumsuzluk ve çelişki bulunmaktadır. Bu çelişki AB nin 2 Nolu Şirketler Hukuku Yönergesinin 29 maddesi hükmünde aykırılık oluşturmaktadır.

Yeni pay alma hakkının genel kurulun sermaye artırımına ilişkin kararı ile ve ancak haklı sebeplerin varlığında esas sermayenin yüzde almışının olumlu oyu ile kaldırılabilmesi veya sınırlandırılabilmesine ilişkin hükümü getirip, önceden olduğu gibi ortakların yeni pay alma hakkının esas sözleşme ile kaldırılmasını yasakladıktan sonra, bir çelişki olarak Tasarının 478. maddesine ilk esas sözleşme ile ya da esas sözleşmeyi değiştirerek imtiyaz tanınabileceği belirtilip, tanınacak imtiyazlar arasında rüçhan hakkının sayılması büyük bir çelişki oluşturmaktadır. 478 maddenin gerekçesinde belirtilen *"İmtiyazlı payları yasaklayan bir AT yönergesi yoktur. Sadece şirketlere ilişkin beşinci Yönerge önerisinde 33 (2) hükmü mevcuttur"* hükmü doğru olmakla birlikte, Yukarda değindiğimiz AB 2 Nolu Şirketler Hukuku Yönergesinin 29. maddesi yeni pay alma hakkında imtiyazı yasaklamıştır. Bu nedenle rüçhan hakkı dışındaki konularda imtiyaz tanınması doğal iken imtiyaz tanınacak haklar içinde rüçhan hakkının da yazılması hem Tasarı 461 hükmüne hem de 2 Nolu AB Yönergesinin 29. madde hükmüne aykırılık oluşturmaktadır. Maddeler arasında böyle bir çelişkinin varlığı yeni pay alma hakkına ilişkin düzenleme ile imtiyaza ilişkin düzenlemenin İsviçre Borçlar Kanunundan alınmasından kaynaklanmaktadır⁹. Çünkü aynı uyumsuzluk İsviçre BK madde 652b ile 656 arasında da bulunmaktadır¹⁰. Tasarı hükümleri arasında bulunan bu uyumsuzluğun 478 maddenin 2. fıkrasında yer alan **"rüçhan"** sözcüğünün metinden çıkartılarak giderilmesi, AB 'nin 2 Nolu Yönergesine uyum sağlanması açısından da şarttır.

3. Limited şirketlere ilişkin Tasarı hükümlerine yönelik olarak dile getirdiğimiz eleştirilerden bazıları Komisyon tarafından dikkate alınarak yenilenen Tasarıda düzeltilmiş, buna karşılık Tasarının orijinalliği açısından önemli olan büyük çelişkiler yine gözden kaçırılmıştır. Örneğin Tasarının 573 maddesinde limited şirketin tanımına¹¹, 580 maddedeki sermayesine¹²,

8 B) İmtiyazlı Paylar

I - Tanım

MADDE 478. - (1) İlk esas sözleşme ile veya esas sözleşme değiştirilerek bazı paylara imtiyaz tanınabilir.

(2) İmtiyaz; kâr payı, tasfiye payı, **rüçhan** ve oy hakkı gibi haklarda paya tanınan üstün bir hak veya kanunda öngörülmemiş yeni bir pahasıplığı hakkıdır.

(3) 360 ıncı madde hükmü saklıdır.

⁹ YILDIZ, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Konferans, 90-92.

¹⁰ YILDIZ Şükrü, Anonim Ortaklıkta Yeni Pay Alma Hakkı, İstanbul 1996, sh.18.

¹¹ YILDIZ Şükrü, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2 S.1 2005, 452-453; YILDIZ, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Konferans, 92-93.

¹² YILDIZ, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2 S.1 2005, 454-455; YILDIZ, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Konferans, 94-95.

583 maddedeki esas sermaye payına¹³, 587 maddedeki 1 fıkranın c bendine¹⁴, 616. maddenin 1 fıkranın g bendine¹⁵, 625. maddenin 1 fıkrasının a bendine, sona erme sebepleri ve sona ermenin sonuçlarını düzenleyen 636. maddenin 4 fıkrasına ilişkin olarak yaptığımız eleştiri ve teklif ettiğimiz çözüm önerileri Tasarının yeni şeklinde dikkate alınarak benimsenmiştir.

Buna karşılık Adalet Bakanlığına sunulan ve Konferans ve sempozyumda dile getirilip ortaya konulan pek çok eleştiri ve öneri görmezden gelinmiştir.

4. Tasarının limited şirkete ilişkin olarak eleştirdiğimiz diğer maddeleri bir tarafa, birbiri ile çelişen hükümler içeren, şirket sözleşmesinin değiştirilmesine ilişkin madde 589¹⁶, rüçhan hakkına ilişkin madde 591¹⁷ ve önemli kararlara ilişkin 621. madde¹⁸ hükümleri üzerinde önemle durulması gerekliliğidir.

¹³ YILDIZ, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2 S.1 2005, 456-457; YILDIZ, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Konferans, 97.

¹⁴ YILDIZ, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2 S.1 2005, 457; YILDIZ, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Konferans, 97.

¹⁵ YILDIZ, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2 S.1 2005, 465; YILDIZ, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Konferans, 103.

¹⁶ **Şirket Sözleşmesinin Değiştirilmesi**

A) Genel olarak

MADDE 589. - (1) Aksi şirket sözleşmesinde öngörülmediği takdirde, **şirket sözleşmesi, esas sermayenin üçte ikisini temsil eden ortakların kararıyla değiştirilebilir.**

(2) Şirket sözleşmesinde yapılan her değişiklik tescil ve ilân edilir.

¹⁷ **2. Rüçhan hakkı**

MADDE 591. - (1) Şirket sözleşmesinde veya artırma kararında aksi öngörülmemişse, her ortak, esas sermaye payı oranında, esas sermayenin artırılmasına katılmak hakkını haizdir.

(2) Genel kurulun sermaye artırımına ilişkin kararıyla, ortakların yeni payları almaya ilişkin rüçhan hakkı, ancak, haklı sebeplerin varlığında ve **esas sermayenin yüzde altmışını temsil eden ortakların olumlu oylarıyla sınırlandırılabilir veya kaldırılabilir.** Özellikle, işletmelerin, işletme kısımlarının, iştiraklerin devralınmaları ve işçilerin şirkete katılmaları haklı sebep olarak kabul edilebilir. Rüçhan hakkının sınırlandırılması veya kaldırılması suretiyle hiç kimse haklı görülemeyecek şekilde yararlandırılmaz veya kayba uğratılmaz.

(3) Rüçhan hakkının kullanılabilmesi için en az onbeş gün süre verilir.

¹⁸ **2. Önemli kararlar**

MADDE 621. - (1) Aşağıdaki genel kurul kararları, **temsil edilen oyların en az üçte ikisinin ve oy hakkı bulunan esas sermayenin tamamının salt çoğunluğunun bir arada bulunması halinde alınır:**

- Şirket konusunun değiştirilmesi.
- Oyda imtiyazlı esas sermaye paylarının öngörülmesi.
- Esas sermaye paylarının devrinin zorlaştırılması, yasaklanması ya da kolaylaştırılması.
- Sermayenin artırılması.